

Ezra citaaboo

Citaaboo fahamandiroo

Ezra citaaboo nda citaaboo kañ goo dumaa ga kañ ti Nehemi, cee jina, i kul man'ti kala citaabu folloku kañyañ sohō i zamnandi ihinka. Ezra citaaboo, Ezra hunday ti nga hantumkaa. A si šelañ kala waatoo ga kañ ra Pers gandaa kokoyey hinoo goo Alyahuudey gandawey ga.

Babiloñ borey na Žerizalem kayri k'a say, i na Žuda gandaa kayandi. I na jamaa jere foo dii ka koy nda ey k'i dañ tamtaray. Woo ga, Žuda borey na jiiri boobo tee tamtaray ra Babiloñ gandaa ra. Jiiroo kañ ra Pers kokoyoo Sirus na Babiloñ dii, jiiri foo jiiroo din banda ga, a na jamaa kañ goo tamtaray nañ i ma willi ngi gandaa ra.

Ezra citaaboo woo ga hin ka zamnandi kanje hinka:

Nongu jinaa ga borey willi kateyanoo har ir se nda Abadantaa hugoo cinayanoo (zamna 1na—6to).

Nongu hinkantoo ga takaa har ir se kañ nda Ezra kaa Žerizalem (zamna 7to—10to).

Citaaboo woo muraadoo ti k'ir cawandi kan haya kul kañ Irkoy n'a har, a g'a tee. Irkoy na allaahidu zaa kañ nga ga yaafa nga jamaa se, k'i willandi ngi gandaa ra, a na allaahidoo woo too. Abadantaa hugoo nafaa ga beeri, zama nga ra nga jamaa ga marga k'a saabu k'a ḥaaray. Haya kul kañ Abadantaa na nga allaahidoo zaa, a g'a too.

Sirus dañ kañ Abadantaa hugoo ma cinandi taaga

(Taarikey 2to 36.22-23)

¹ Pers gandaa kokoyoo Sirus laamaa jiiri jinaara, hala Abadantaa šennoo kañ a n'a har nda Žeremi mijoo ma tabati, Abadantaa na lakkal foo dañ Pers kokoyoo Sirus binoo ra. Woo se Sirus na šenni har k'a hantum nga laamaa kul se, a nee:

² «Agay Sirus, Pers kokoyoo no ka nee: <Abadantaa, beenaa Koyoo n'ay noo laboo kokoy laamawey kul, a dañ kañ ya hugu cin taaga nga se Žerizalem, Žuda gandaa ra.

³ War ra, mayyañ ti borey kañ goo nga jamaara? Yala nga Koyoo ma bara a bande. Boraan ma žigi ka koy Žerizalem, Žuda ra ka Abadantaa, Izirayel Koyoo hugoo cin, Koyoo no kañ goo Žerizalem.

⁴ Borey kul kañ cindi, nongu kul kañ ra i goo ma goro yawtaray ra, nongoo din borey m'i noo nzorfu kaaray, nda wura, nda jinayyañ nda adabbayan, nda gomniyan kañ i g'i noo nda ngi boñ Irkoy hugoo se kañ goo Žerizalem.»»

⁵ Kañ woo teendi, Žuda hugu boney, nda Benžameriñ hugu boney, nda sargari juwalkey nda Lewi borey, nda borey kul kañ Irkoy na lakkal dañ biney ra tun ka žigi ka koy Abadantaa hugoo cin taaga kañ goo Žerizalem.

⁶ Ngi taalammeiñ kate i se faabari, nzorfu kaaray jinayyañ, nda wura jinayyañ, nda alman, nda adabba nda gomni beeriyan kañ sii hayey ra kañ i g'i noo nda ngi boñ.

7 Kokoyoo Sirus na Abadantaa hugoo jinawey fattandi kañ Nebukanezar n'i zaa Žerizalem k'i jisi nga koyey hugoo ra.

8 Pers gandaa kokoyoo Sirus na nga alman talfikaa Mitredat sanba a ma koy jinawey fattandi k'i kabu k'i noo Žuda boñkoynoo Šešbasar se.

9 Jinawey hinnaa ne: wura taasa waranza (30), nda nzorfu kaaray taasa zenber foo (1.000), huryaw waranka cindi yagga (29),

10 nda wura tuu waranza (30), nda nzorfu kaaray tuu tana zangu taaci nda iwoy (410), nda jinay tana zenber foo (1.000).

11 Wura nda nzorfu kaaray jinawey kul hinnaa ti zenber guu nda zangu taaci (5.400)*. Šešbasar koy nda jinawey kul waatoo kañ borey kan diyandi ka koy goo ma hun Babilon ka willi ka koy Žerizalem.

2

Žuda borey kañ willi kate ngi gandaa ra (Nehemi 7)

1 Gandaa zamnaroo kañ ti Žuda, nga borey kan Babilon kokoyoo Nebukanezar n'i dii ka koy nda ey Babilon, borey din hun tamtaray, wey kan willi kate i ra Žerizalem, nda wey kañ koy Žuda gandaa ra ti wey. Boro foo kul goro nga koyraa ra.

2 I willi kate Zorobabel bande, nda Yešuwa, nda Nehemiya, nda Seraya, nda Relaya, nda

* **1:11 1.11** Hinnawey kan harandi sorro 9to nda 10to ra, cere ra ngi hinnaa si too woo. A ga hin ka tee hayey nka mana fillandi ka ben.

Mardoše, nda Bilšaŋ, nda Mispar, nda Bigway, nda Rehum, nda Baana. Izirayel jamaa arey hinnaa ne ti woo:

³ Paroš hayroo hinnaa ti: boro zenber hinka nda zangu nda woyye cindi hinka (2.172).

⁴ Šefatiya hayroo hinnaa ti: boro zangu hinza nda woyye cindi hinka (372).

⁵ Ara hayroo hinnaa ti: boro zangu iyye nda woyye cindi guu (775).

⁶ Pahat-Mowab borey kaŋ hun Yešuwa nda Žowab hayroo ra hinnaa ti: boro zenber hinka nda zangu yaaha nda iwoy cindi hinka (2.812).

⁷ Elam hayroo hinnaa ti: boro zenber foo nda zangu hinka nda woyguu cindi taaci (1.254).

⁸ Zattu hayroo hinnaa ti: boro zangu yagga nda woytaaci cindi guu (945).

⁹ Zakkay hayroo hinnaa ti: boro zangu iyye nda woydu (760).

¹⁰ Bani hayroo hinnaa ti: boro zangu iddu nda woytaaci cindi hinka (642).

¹¹ Bebay hayroo hinnaa ti: boro zangu iddu nda waranka cindi hinza (623).

¹² Azgad hayroo hinnaa ti: boro zenber foo nda zangu hinka nda waranka cindi hinka (1.222)

¹³ Adonikam hayroo hinnaa ti: boro zangu iddu nda woydu cindi iddu (666).

¹⁴ Bigway hayroo hinnaa ti: boro zenber hinka nda woyguu cindi iddu (2.056).

¹⁵ Adin hayroo hinnaa ti: boro zangu taaci nda woyguu cindi taaci (454).

¹⁶ Ater hayroo kaŋ hun Yezekiyas ga hinnaa ti: boro woyyagga cindi yaaha (98).

¹⁷ Besay hayroo hinnaa ti: boro zangu hinza nda waranka cindi hinza (323).

¹⁸ Yora hayroo hinnaa ti: boro zangu nda iwoy cindi hinka (112).

¹⁹ Hašum hayroo hinnaa ti: boro zangu hinka nda waranka cindi hinza (223).

²⁰ Gibbar hayroo hinnaa ti: boro woyyagga cindi guu (95).

²¹ Betelehem koyraa borey hinnaa ti: boro zangu nda waranka cindi hinza (123).

²² Netofa koyraa borey hinnaa ti: boro woyguu cindi iddu (56).

²³ Anatot koyraa borey hinnaa ti: boro zangu nda waranka cindi yaaha (128).

²⁴ Azmawet koyraa borey hinnaa ti: boro woytaaci cindi hinka (42).

²⁵ Kiryat-Arim, nda Kefira, nda Berot koyrawey borey hinnaa ti: boro zangu iyye nda woytaaci cindi hinza (743).

²⁶ Rama nda Geba koyrawey borey hinnaa ti: boro zangu iddu nda waranka cindi foo (621).

²⁷ Mikmas koyraa borey hinnaa ti: boro zangu nda waranka cindi hinka (122).

²⁸ Betel nda Ayi koyrawey borey hinnaa ti: boro zangu hinka nda waranka cindi hinza (223).

²⁹ Nebo koyraa borey hinnaa ti: boro woyguu cindi hinka (52).

³⁰ Magbiš koyraa borey hinnaa ti: boro zangu nda woyguu cindi iddu (156).

³¹ Elam faa hayroo hinnaa ti: boro zenber foo nda zangu hinka nda woyguu cindi taaci (1.254).

³² Harim hayroo hinnaa ti: boro zangu hinza nda waranka (320).

³³ Lod, nda Hadid, nda Ono koyrawey borey hinnaa ti: boro zangu iyye nda waranka cindi guu (725).

³⁴ Žeriko koyraa borey hinnaa ti: boro zangu hinza nda woytaaci cindi guu (345).

³⁵ Sena koyraa borey hinnaa ti: boro zenber hinza nda zangu iddu nda waranza (3.630).

³⁶ Sargari juwalkey ra, wey kañ ti Yedaya hayroo kañ hun Yešuwa ga hinnaa ti: boro zangu yagga nda woyye cindi hinza (973).

³⁷ Imer hayroo hinnaa ti: boro zenber foo nda woyguu cindi hinka (1.052).

³⁸ Pašehur hayroo hinnaa ti: boro zenber foo nda zangu hinka nda woytaaci cindi iyye (1.247).

³⁹ Harim hayroo hinnaa ti: boro zenber foo nda iwoy cindi iyye (1.017).

⁴⁰ Lewi borey ra, wey kañ ti Yešuwa nda Kadmiyel hayrey kañ hun Hodawiya hugoo borey ga hinnaa ti: boro woyye cindi taaci (74).

⁴¹ Donkey ra, Asaf hayroo hinnaa ti: boro zangu nda waranka cindi yaaha (128).

⁴² Hugu mee lakkalkey ra, Šalum hayroo, nda Ater hayroo, nda Talmoñ hayroo, nda Akub hayroo, nda Hatita hayroo, nda Šobay hayroo, ngi hayrey kul cere ra hinnaa ti: boro zangu nda waranza cindi yagga (139).

⁴³ Irkoy hugoo goykey ti: Siha hayroo, nda Hasufa hayroo, nda Tabawot hayroo,

⁴⁴ nda Keros hayroo, nda Siyaha hayroo, nda Padoñ hayroo,

⁴⁵ nda Lebana hayroo, nda Hagaba hayroo, nda Akub hayroo,

⁴⁶ nda Hagab hayroo, nda Šamlay hayroo, nda Hanaŋ hayroo,

⁴⁷ nda Gidel hayroo, nda Gahar hayroo, nda Reya hayroo,

⁴⁸ nda Resin hayroo, nda Nekoda hayroo, nda Gazam hayroo,

⁴⁹ nda Uza hayroo, nda Paseya hayroo, nda Besay hayroo,

⁵⁰ nda Asna hayroo, nda Mewunim hayroo, nda Nefušim hayroo,

⁵¹ nda Bakbuk hayroo, nda Hakufa hayroo, nda Harhur hayroo,

⁵² nda Baslut hayroo, nda Mehida hayroo, nda Harša hayroo,

⁵³ nda Barkos hayroo, nda Sisera hayroo, nda Tama hayroo,

⁵⁴ nda Nesiya hayroo, nda Hatifa hayroo.

⁵⁵ Sulaymaana goykey hayrey ti: Sotay hayroo, nda Soferet hayroo, nda Peruda hayroo,

⁵⁶ nda Yaala hayroo, nda Darkonj hayroo, nda Gidel hayroo,

⁵⁷ nda Šefatiya hayroo, nda Hatil hayroo, nda Pokeret-Sebayim hayroo, nda Ami hayroo.

⁵⁸ Irkoy hugoo goykey nda Sulaymaana goykey hayroo kul cere ra man'ti kala boro zangu hinza nda woyyagga cindi hinka (392).

⁵⁹ Borey ne kaŋ kaa ka hun Tel-Mela, nda Tel-Harša, nda Kerub-Adan, nda Imer, i mana hin ka ngi hugey borey har, i mana hin ka ngi assiloo har ka cebe kaŋ Izirayel boroyaŋ ti ngi.

⁶⁰ I man'ti kala Delaya hayroo, nda Tobiya hayroo, nda Nekoda hayroo, i kul cere ra man'ti

kala boro zangu iddu nda woyguu cindi hinka (652).

⁶¹ Sargari juwalkey hayroo mo ra, boroyaŋ mana hin ka ngi assiloo har, borey ti: Hobaya hayroo, nda Hakos hayroo, nda Barzilay hayroo. Barzilay ka hijji Galad bora Barzilay iže woyey ra, woo se ngi maajoo huru a ga.

⁶² I na ngi taarikey ceeci kaŋ ga borey har kaŋ ga i hun, amma i mana duu ey. I n'i dii boroyaŋ kaŋ ga žiibi, i si yee koyne ka hin ka sargari juwalyan goyoo tee.

⁶³ Goforneroo nee i se kaŋ i masi hayey ḥaa kaŋ ga hanse ka henan hala sargari juwalkaw ma kaa kaŋ ga alkurraa goy jinawey kaŋ ti Urim nda Tumim ka gunandi ka dii.

⁶⁴ Jamaa kul cere ra man'ti kala boro zenber woytaaci cindi hinka nda zangu hinza nda woydu (42.360)

⁶⁵ kaŋ ra ngi bajney nda ngi konjney sii, kanjan ti boro zenber iyye nda zangu hinza nda waranza cindi iyye (7.337). Donkaw aru boro nda woy boro zangu hinka (200) goo i ra.

⁶⁶ I goo nda bari zangu iyye nda waranza cindi iddu (736), nda lanbaana zangu hinka nda woytaaci cindi guu (245),

⁶⁷ nda yoo zangu taaci nda waranza cindi guu (435), nda farka zenber iddu nda zangu iyye nda waranka (6.720).

⁶⁸ Hugu boŋ fooyaŋ, waatoo kaŋ i too Abadan-taa hugoo do Žerizalem, i na gomniyan kaa nda ngi boŋ Irkoy hugoo se, hala a ma cinandi nga nongu jinaa kaŋ ra a cindi ra.

69 I na ngi hinagoo noo hala hugoo ma cinandi, wura tamma boŋ zenber woydu cindi foo (61.000), nda nzorfu kaaray kilo zenber hinka nda zangu guu (2.500), nda sargari juwalkaw bankaaray zangu (100).

70 Sargari juwalkey, nda Lewi borey, nda jamaa jere foo, nda donkey, nda hugu mee lakkalkey, nda Irkoy hugoo goykey koy goro ngi koyrawey ra. Takaa woo nda Izirayel kul goro ngi koyrawey ra.

3

I na sargari tonadogoo cin taaga

1 Waatoo kaŋ handu iyyantoo ga too, woo gar Izirayel borey goo ngi koyrawey ra. Jamaa koy marga Žerizalem sanda boro folloku.

2 Yosadak iz'aroo Yešuwa, nda nga armey kaŋ ti sargari juwalkey, nda Šalтиел iz'aroo Zorobabel, nda nga armey tun ka Izirayel Koyoo sargari tonadogoo cin taaga ka sargari kukuranteyan kaa a boŋ, ka sawa nda woo kaŋ hantumandi Musa, Irkoy boraa ašariyaa ra.*

3 Takaa kul kaŋ nda gandawey jamawey g'i hunburandi, i na sargari tonadogoo cin nga do-goo ra, i na sargari kukuranteyan kaa Abadantaa maajoo ga, subbaahoo nda alasaroo sargari kukurantey.

4 I na Tendewey jingaroo tee sanda takaa kaŋ nda a hantumandi, zaari ka kaa zaari i ga sargari

* **3:2 3.2** Fattaroo 27.1-2; Taarikey 2to 4.1.

kukuranteyaŋ kaa ka sawa nda zaari kul hinnaa kaŋ kayandi.[†]

5 Woo banda ga, i na zaari kul sargari kukurantaa kaa, nda handu taagaa sargari kukurantey, nda jingarey kul kaŋ ga yeetandi jere ga Abadantaa se sargari kukurantey, nda sargarey kaŋ borey g'i kaa nda ngi bonj Abadantaa maajoo ga waney.

6 Za handu iyyantoo zaari jinaa, i šintin ka sargari kukuranteyaŋ kaa Abadantaa maajoo ga. Amma woo gar Abadantaa hugoo asaasey mana teendi jina.

I šintin ka Irkoy hugoo kaŋ kayri cin taaga

7 I na nooru noo tondi hoykey se, nda bundu goykey se, nda ḥaayān, nda haŋhaya, nda jii Sidon borey nda Tir borey se, hala i ma kate sedere bundu ka hun Libaŋ gandaa ra ka koy nda a teekoo bande hala Žafa koyraa ra, ka sawa nda Pers kokoyoo Sirus yaamaroo.

8 Kaŋ i kaa Irkoy hugoo do Žerizalem jiiri hinkantoo, handu hinkantoo ra, Šaltiyel iz'arоо Zorobabel, nda Yosadak iz'arоо Yešuwa, nda ngi armey cindey kaŋ ti sargari juwalkey nda Lewi borey, nda borey kul kaŋ willi kate ka hun tamtaray ka kaa Žerizalem na goyoo šintin, k'a dii za Lewi borey kaŋ goo nda jiiri waranka (20) nda ka žigi daŋ i ma Abadantaa hugoo goyey hawgay.

[†] **3:4 3.4** Sargarey 23.34; Kabuyaney 29.12–38

9 Yešuwa, nda nga iz'arey, nda nga armey, nda Kadmiyel, nda Binuwi nda Hodawiya‡, nda Henadad iz'arey, nda ngi iz'arey, nda ngi armey kanyanj ti Lewi borey, i kul kayandi ka tee affoo ka Irkoy hugoo goykey hawgay.

10 Waatoo kaŋ cinakey na Abadantaa hugoo asaasey tee, i kate sargari juwalkey, ngi sargari juwalkaw darbawey goo i ga, nda laati beeriyanj, nda Asaf iz'arey, Lewi borey, nda guuruyanj kaŋ ga kara-kara, hala ngi ma Abadantaa saabu ka sawa nda Izirayel kokoyoo Dawda yaamarey.

11 I ga Abadantaa saabu k'a beerandi ka don cere bande ka nee: «Nda cimi Abadantaa ga boori, nga borohennataraa Izirayel here si ben abada.» Woo banda ga, jamaa ga jaali ka hoolo beeri tee ka Abadantaa saabu, zama Abadantaa hugoo asaasey teendi.

12 Boro booboyaŋ sargari juwalkey ra, nda Lewi borey, nda hugu bonjey kaŋ dii Irkoy hugu jinaa ga jinde jer ka hēe waatoo kaŋ i ga hugoo asaasoo tee jiney ra. Amma boro booboyaŋ ga ngi jindey jer, i ga jaali.

13 Jamaa si hin ka jaaloo kaatiroo nda hēnney fay, zama jamaa ga jaali ka kaati beeri tee kaŋ boro ga maar'a nongu mooro ra.

4

Abadantaa hugoo cinaroo kay

‡ 3:9 3:9 *Binuwi nda Hodawiya*, Ebere šenni ra, almaganaa faa ti nga iz'arey kaŋ ti Žuda boroyaj.

¹ Žuda nda Benžamenj iberey maa kaŋ borey kaŋ willi kate goo ma hugu cin taaga Abadantaa, Izirayel Koyoo se.

² I koy Zorobabel nda Izirayel hugu boŋey do, i nee i se: «Ir ga war gaa ka cina, zama sanda war takaa, ir mo ga war Koyoo gana. Za Asiri kokoyoo Asar-Hadonj kaŋ kate ir ne ra waati ir ga sargari kaa Irkoy maajoo ga.»

³ Amma Zorobabel, nda Yešuwa, nda Izirayel hugu boŋey cindey n'i zaabi ka nee: «Ir nda war si hin ka marga ka hugu cin ir Koyoo se. Ir hinne ga hugu cin Abadantaa, Izirayel Koyoo se, sanda takaa kaŋ nda Pers kokoyoo Sirus n'ir yaamar.»

⁴ Gandaa din borey na Žuda borey gaahamey wii i ga, k'i hunburandi hala i masi cina.

⁵ I na hinoo boroyaŋ sufuray ka ngi goyoo hasara. I na woo tee Pers kokoyoo Sirus laamaa waatoo kul ra ka koy hala Pers kokoyoo, Dariyus laamaa waati.

Batagaa kaŋ sanbandi kokoyoo Artaserses se

⁶ Kokoyoo Serses laamaa waatoo šintinoo ga, Žuda nda Žerizalem borey iberey hantum ka dan i ga.

⁷ Artaserses waatoo ra, Bišlam, nda Mitredat, nda Tabeyel, nda ngi cerey jerey na batagaa hantum Pers kokoyoo Artaserses se. Batagaa berandi Aram šenni ra, a hantumandi Aram abacaa ra.

⁸ Goforneroo Rehum, nda hantumkaa Šimšay ka batagaa woo hantum Artaserses se Žerizalem ga. I nee a ra:

9 «Goforneroo Rehum, nda hantumkaa Šimšay, nda ngi cerey jerey, nda Din borey, nda Arfarsatak borey, nda Tarpel borey, nda Afaras borey*, nda Erek borey, nda Babilon borey, nda Sus borey, nda Deha borey, nda Elam borey,

10 nda jamawey jerey kañ boro beeroo Asnapar n'i ka koy k'i gorandi Samari koyrawey ra nda Efrat isaa waynakanjay heroo ra, ir kul ka batagaa woo hantum.»

11 Batagaa cinaa kañ i n'a sanba kokoyoo Artaserses se ne, i nee: «Ir, ni tamey, Efrat isaa waynakanjay heroo borey ka batagaa woo hantum ma ne.

12 Kokoyoo ma bay kañ Alyahuudey kañ hun ni do ka kaa ir do Žerizalem na koyra turante laalaa cin, i na cetewey cin ka asaasey hanse.

13 Adiši, kokoyoo ma bay kañ nda koyraa cinandi koyne, nda nga cetewey hansandi, i si yee koyne ka saala, wala alkaasi, wala bisayan nooru bana ma ne, kokoroo ti kokoyoo wane nda mursaa.

14 Woo se ir kañ ir meehunaa si hun kokoyoo hugoo ra, de mo ir si hin ka dii kokoyoo kaynandiyen, ir ga alhabaroo woo noo ni kañ ti kokoyoo se

15 hala ma ceeci ni baabey taarikoo ra. Nda n'na taarikoo din guna, n'ga dii kañ koyraa woo man'ti kala koyraa turante kañ ga kokoyey

* **4:9 4.9** *nda Din borey, nda Arfarsatak borey, nda Tarpel borey, nda Afaras borey, Aram šenni ra, almaganaa faa ti kañ ti alkaaley, nda boñkoyney, nda goykaw beerey, nda jineborey.*

nda gandawey farandi, zama turanteyan no za gayyan. Woo ti hayaa kañ se koyraa woo kayrandi.

¹⁶ Ir ga baa ir ma bayrandi kokoyoo se kañ nda koyraa woo cinandi, cetewey kayandi, nda woo teendi, ma bay n'si haya kul may Efrat isaa waynakanjay here ga koyne.»

Kokoyoo Artaserses zaaboo

¹⁷ Zaaboo ne kañ kokoyoo n'a sanba, a nee: «Goforneroo Rehum, nda hantumkaa Šimšay, nda ngi cerey jerey kañ ga goro Samari koyraa ra nda Efrat isaa waynakanjay heroo ra, ir ga war baani hää.

¹⁸ Batagaa kañ war n'a sanba ir se, a cawandi boryo ay jine.

¹⁹ Ay na yaamar noo i ma ceeci, i gar kañ koyraa woo za zaman koyra no kañ ga kokoy gandu, i ga murti, i ga ture.

²⁰ Kokoy gaabanteyan bay ka bara Žerizalem kañ ga Efrat isaa waynakanjay here kaboo kul laama, borey ga saala, nda alkaasi, nda bisayan nooru bana i se.

²¹ Woo ga, wa yaamar noo borey wey goyey ma kay, koyraa woo masi cinandi hala waati kañ ay na yaamar noo.

²² Wa hawgay, war masi hayaa woo yala, hayaa masi kaa ka tonton kokoyey mursaa ga.»

²³ Za kañ kokoyoo Artaserses batagaa cawandi goforneroo Rehum, nda hantumkaa Šimšay, nda ngi cerey jine, i cahā ka koy Žerizalem Alyahu-udey do ka kabekunafutay ka ngi goyey kayandi nda gaabi.

24 Kaŋ woo teendi, Irkoy hugoo goyey kay Žerizalem ra, i kay hala Pers kokoyoo Dariyus laamaa jiiri hinkantoo ga.

5

Abadantaa hugoo cinayanoo šintin koyne

1 Annabi Aže nda Iddo iz'aroo kaŋ ti annabi Zakariya šelaŋ Alyahuudey se kaŋ goo Žuda nda Žerizalem Izirayel Koyoo maapoo ga kaŋ g'i laama.

2 Woo ga, Šaltiyel iz'aroo Zorobabel, nda Yosadak iz'aroo Yešuwa šintin ka Irkoy hugoo cin koyne Žerizalem. Irkoy annabey mo goo i bande g'i gaa.

3 Alwaati follokaa din da ra, Efrat isaa waynakanjay here kaboo goforneroo Tatnay, nda Šetar-Boznay, nda ngi cerey kaa ka nee i se: «May ka war yaamar war ma hugoo woo cin, ka cetewey kayandi?

4 W'ir noo borey kaŋ ga hugoo cin maajney.»

5 Amma ngi Koyoo ga lakkal daŋ Alyahuudey boro beerey se. I mana ngi goyey kayandi hala i na alhabar daŋ Dariyus ra ka nga zaaboo batu šennoo woo here.

Gofornerey na bataga sanba Dariyus se

6 Efrat isaa waynakanjay here kaboo goforneroo Tatnay, nda Šetar-Boznay, nda nga cerey komandanjey kaŋ goo Efrat isaa waynakanjay here kaboo here ka batagaa woo han-tum k'a sanba kokoyoo Dariyus se.

7 Batagaa ra i nee: «Kokoyoo Dariyus, baani ma kaa ni ga!

8 Kokoyoo ma bay kañ ir koy Žuda gandaa ra, Irkoy beeroo hugoo do. I goo m'a cin nda tondi hoyanteyan, ka bunduyan danj cetewey ra. Goyoo ga teendi ka boori, a ga koy jine kabey ra.

9 Ir na boro beerey hää, ir nee i se kañ wala may k'i yaamar i ma hugoo woo cin, ka cetewey kayandi.

10 Ir n'i hää mo nda ngi maajney hala ir ma duu k'i bayrandi ma ne, ka borey kañ goo jine maajney hantum.

11 Zaaboo ne kañ i n'a noo ir se, i nee: «Ir man'ti kala Irkoy kañ ti beenaa nda laboo Koyoo tamey, de ir ga hugoo cin koyné kañ bay ka bara jiiri gayyan ra, Izirayel kokoy beeri n'a cin k'a benandi.

12 Waatoo banda ga, kañ ir baabey na beenaa Koyoo futandi, a n'i kanjandi Kalde bora, Babilonj kokoyoo Nebukanezar kaboo ra, a na hugoo woo kayri, a na jamaa dii ka koy nda ey Babilonj.

13 Amma Babilonj kokoyoo Sirus jiiri jinaa, a na yaamar noo Irkoy hugoo ma cinandi taaga.

14 Ba wura nda nzorfu kaaray jinawey kañ Nebukanezar n'i zaa Irkoy hugoo ra Žerizalem ka koy nda ey Babilonj ngi irkoy hugoo ra, kokoyoo Sirus n'i fattandi ngi irkoy hugoo ra k'i noo aru foo se kañ maajnoo ti Šešbasar kañ a n'a tee goforner.

15 A nee a se kañ a ma koy nda jinawey wey k'i jisi Irkoy hugoo ra Žerizalem, Irkoy hugoo

ma yee koyne ka cinandi nga doo žeenaa ra.»

¹⁶ Šešbasar din kaa, a na Irkoy hugoo asaasey tee kañ goo Žerizalem. Za waatoo din a ga cinandi, amma a mana ben.

¹⁷ Sohō kokoyoo, nda a ga tee ma ne, i ma ceeći kokoyoo alman jisihugoo ra Babiloñ ka dii wala kokoyoo Sirus na yaamar noo Irkoy hugoo woo ma cinandi Žerizalem. Woo banda ga, kokoyoo ma nga ibaayoo har ir se.»

6

Kokoyoo Dariyus zaaboo

¹ Kokoyoo Dariyus na yaamar noo i ma koy hugoo ra kañ ra kaddaasey ga jisa Babiloñ ka ceeći ka dii.

² I koy Akmeta koyraa kañ kuubandi nda cete kañ goo Med gandaa ra, i na citaabu kunkunante kañ ga hantum goo gar kañ ga šenni ga hantum kañ nee:

³ «Kokoyoo Sirus laamaa jiiri jinaa, kokoyoo Sirus na yaamaroo woo noo, a nee: <Irkoy hugoo kañ goo Žerizalem ma cinandi hala a ma tee nongu kañ ra sargarey ga hun, a ma tee nongu kañ goo nda asaasu gaabanteyan. Nga kayyanoo ma tee kabedaaru woydu (60), nga hayyanoo ma tee kabedaaru woydu (60),

⁴ nda tondi hoyanteyan sorro hinza nda bundu taaga sorro foo. Kokoyoo hugoo no ma ngi hayoo bana.

⁵ Koyne mo Irkoy hugoo wura nda nzorfu kaaray jinawey kañ Nebukanezar n'i kaa Žerizalem Irkoy hugoo ra ka koy nda ey Babiloñ

ga yee katandi Žerizalem Irkoy hugoo ra k'i jisi nongoo kañ ra i cindi, Irkoy hugoo ra. Ngi affoo kul, i m'i jisi Irkoy hugoo ra.»»

6 «Sohō, Tatnay, Efrat isaa waynakanajay here kaboo goforneroo, nda Šetar-Boznay, nda war cerey komandanjey kañ goo Efrat isaa waynakanajay here kaboo ga, wa yee jere ga.

7 Wa nañ Irkoy hugoo woo goyey ma koy a ga ka tee. Alyahuudey goforneroo nda Alyahuudey boro beerey m'a cin nga doo žeenaa ra.

8 Yaamaroo ne kañ ay g'a noo haya kañ ti woo kañ war ga hima k'a tee Alyahuudey boro beerey wey here hala Irkoy hugoo woo ma cinandi: kokoyoo almanoo kañ ti alkaasey kañ Efrat isaa waynakanajay here kaboo g'i bana ga nondi borey se nda nga takaa hala hugoo ma cinandi bila i ma kay.

9 Haya kañ ga i ga too sargari kukurantey kañ ga kaandi beenaa Koyoo se kañ ti yaaruyañ, nda gaaruyañ nda feeji-izeyan, nda alkama, nda ciiri, nda alaneb hari mooro nda jii ga nondi i se zaari ka kaa zaari bila yalayan, ka sawa nda woo kañ sargari juwalkey kañ goo Žerizalem n'a har,

10 hala i ma sargari hew kaanayan kaa kañ ga kan beenaa Koyoo se, de mo i ma Irkoy ḥaaray kokoyoo nda nga izey hunaroo se.

11 Yaamaroo ne kañ ay g'a noo boro kul se kañ na šennoo woo hoo: i ga garbundu foo kaa nga hugoo ra k'a deeji a ga k'a kar, ka nga hugoo kayri k'a tee zuku.

12 Yala Koyoo kañ ga nga maajoo dañ no din ga ma kokoy kul, nda jamaa kul halaci kañ ga

ceeci ka yaamaroo woo hoo, ka Abadantaa hugoo woo kayri kañ goo Žerizalem. Agay Dariyus ka yaamaroo woo noo. A ma teendi nda takaa kañ nda ay n'a har.»

¹³ Woo ga, Efrat isaa waynakanjay here kaboo goforneroo Tatnay, nda Šetar-Boznay, nda ngi cerey hanga kokoyoo Dariyus yaamaroo nda fonda.

Irkoy hugoo feeriyano jingaroo

¹⁴ Alyahuudey boro beerey na Irkoy hugoo cin ka boori, ka sawa nda annabi Aže šennoo, nda Iddo iz'aroo Zakariya. I na hugoo cin ka timme ka sawa nda Izirayel Koyoo yaamaroo, nda ka sawa nda Sirus, nda Dariyus, nda Pers kokoyoo Artaserses yaamaroo.

¹⁵ Hugoo woo cinandi ka ben Adar handoo jirbi hinzantoo hane, kokoyoo Dariyus laamaa jiiri idduwantoo ra.

¹⁶ Izirayel borey, nda sargari juwalkey, nda Lewi borey, nda borey kañ diyandi ka koy kañ willi kate na Irkoy hugoo feeriyano jingaroo tee nda naali.

¹⁷ I na yaaru kobsi zangu (100), nda gaaru bonj zangu hinka (200), nda feeji-ize bonj zangu taaci (400) kaa Irkoy hugoo feeriyano se, nda jindaaru bonj woy cindi hinka (12) Izirayel borey kul zunubu sargaroo se, ka sawa nda Izirayel alkabiilawey hinnaa.

¹⁸ I na sargari juwalkawayan dañ ka sawa nda ngi zamnarey, nda Lewi borey ka sawa nda

ngi kondawey Irkoy goyoo se Žerizalem, sanda takaa kaŋ nda a hantumandi Musa citaaboo ra*.

Alyahuudey na Borcintaraa jingaroo tee

¹⁹ Borey kaŋ diyandi ka koy kaŋ willi kate na Borcintaraa jingaroo tee handu jinaa jirbi woy cindi taacantoo (14to) hane.

²⁰ Sargari juwalkey nda Lewi borey na ngi boŋ henanandi cere bande, i kul henan. I na Borcintaraa feejoo koosu borey kul kaŋ willi kate se, nda ngi armey sargari juwalkey se, nda ngi boŋ se.

²¹ Izirayel borey kaŋ willi kate na feejoo ηaa, ngi nda borey kul kaŋ na ngi boŋ moorandi gandaa jamawey žiiboo ga, ka kara i ga ka Abadantaa, Izirayel Koyoo ceecl.

²² I na Takulawey kaŋ ra dolobiri sii jingaroo tee nda jaali jirbi iyye, zama Abadantaa nka biney kaanandi ka Asiri kokoyoo binoo gooji i se k'i faaba Irkoy, Izirayel Koyoo hugoo cinaroo ra.

7

Ezra naaru ka koy Žerizalem

¹ Hayey wey banda ga, Pers kokoyoo Artaserses laamaa waatoo ra Seraya iz'arоо Ezra kaa. Seraya baabaa ti Azariya, Azariya baabaa ti Hilkiya,

² Hilkiya baabaa ti Šalum, Šalum baabaa ti Sadok, Sadok baabaa ti Ahitub,

³ Ahitub baabaa ti Amariya, Amariya baabaa ti Azariya, Azariya baabaa ti Merayot,

* **6:18 6.18** Kabuyaney 3.6.

4 Merayot baabaa ti Zeraya, Zeraya baabaa ti Uzi, Uzi baabaa ti Buki,

5 Buki baabaa ti Abišuwa, Abišuwa baabaa ti Pinehas, Pinehas baabaa ti Eleyazar, Eleyazar baabaa ti sargari juwalkey jineboraa Haruna.

6 Ezra din mana hun kala Babiloŋ. Citaaboo baykaw no kaŋ ti goni Musa ašariyaa here kaŋ Abadantaa, Izirayel Koyoo n'a noo. Haya kul kaŋ a n'a wiri, kokoyoo g'a noo a se, zama Abadantaa, nga Koyoo albarkaa goo a ga.

7 Boroyaŋ Izirayel borey ra, nda sargari juwalkey ra, nda Lewi borey ra, nda donkey ra, nda hugu mee lakkalkey ra, nda Irkoy hugoo goykey ra žigi ka koy Žerizalem, kokoyoo Artaserses laamaa jiiri iyyantoo ra.

8 Ezra too kate Žerizalem kokoyoo laamaa jiiri iyyantoo, handu guwantoo ra.

9 A kayandi ka naaru ka hun Babiloŋ handu jinaa zaari jinaa, a too kate Žerizalem handu guwantoo zaari jinaa, zama nga Koyoo albarkaa goo a ga.

10 Ezra nka nga binoo danj ka Abadantaa ašariyaa caw ka dira a bande, ka Izirayel waanandi hantumey nda hantumey kaŋ kayandi ganayanoo.

Goyey kaŋ kokoyoo Artaserses n'i talfi Ezra ga

11 Batagaa ne kaŋ kokoyoo Artaserses n'a hantum k'a noo sargari juwalkaa nda Citaaboo baykaa Ezra se kaŋ ti goni Abadantaa yaamarey nda hantumey kaŋ a n'i noo Izirayel se here, a nee:

12 «Kokoyey kokoyoo Artaserses ka hantum sargari juwalkaa Ezra se kañ ti Citaaboo baykaw, goni no beenaa Koyoo ašariyaa here...

13 Yaamaroo ne kañ ay g'a noo: haya kul kañ ti Izirayel jamaa boro, nda nga sargari juwalkey, nda Lewi borey kañ goo ay laamaa ra, de i ga yadda ka koy Žerizalem, i ma koy ni bande.

14 Kokoyoo nda nga hoyraykaw iyyaa ka ni sanba ka Žuda nda Žerizalem lawre ka sawa nda ni Koyoo ašariyaa kañ goo ni kaboo ra.

15 Nda mo ka kate nzorfu kaaraa nda wuragoo kañ kokoyoo nda nga hoyraykey n'a noo nda ngi boñ Izirayel Koyoo se kañ gorodogoo goo Žerizalem.

16 Ma kate nzorfoo nda wuragoo kañ n'ga duu a Babiloñ gandaa kul ra, nda hayey kañ jamaa nda sargari juwalkey n'i noo nda ngi boñ Koyoo hugoo se kañ goo Žerizalem.

17 Woo ga, ma yaaruyañ, nda gaaruyañ, nda feeji-izeyañ day nda nzorfoo woo, ngi nda ngi taasu sargarey, nda ngi sargari hari-harey, m'i kaa war Koyoo hugoo sargari tonadogoo boñ kañ goo Žerizalem.

18 Haya kañ ni nda ni armey dii kañ a ga boori k'a tee nzorfoo nda wuragoo cindoo se, war m'a tee, a ma sawa nda war Koyoo ibaayoo.

19 Jinawey kañ i n'i noo ma ne ni Koyoo hugoo goyoo se, m'i jisi Žerizalem Koyoo jine ka timme.

20 Haya kañ ti almušakkawey jerey, hayey kañ n'g'i kaa ni Koyoo hugoo se, m'i kaa kokoyoo hugoo almanoo jisidogoo ra.

21 Agay, kokoyoo Artaserses, ay ga yaamar noo

Efrat isaa waynakanjay here kaboo borey kul kañ ga nooru ga talfi i ma hayaal kul tee kañ sargari juwalkaa nda citaaboo baykaa Ezra kañ ti goni beenaa Koyoo ašariyaa here n'a wiri i ga.

22 I m'a noo haya kañ ga too nzorfu kaaray ton hinza, nda alkama ton waranza (30), nda alaneb hari mooro liitar zenber taaci (4.000), nda jii liitar zenber taaci (4.000), nda ciiri kañ ga wasa.

23 Haya kul kañ beenaa Koyoo n'a yaamar ma teendi nda takaa din hunday beenaa Koyoo hugoo se, hala futuroo masi kañ kokoyoo laamaa nda nga izey boñ.

24 Koyne mo ir ga war bayrandi kañ saala, wala alkaasi, wala bisayan nooru masi diyandi sargari juwalkaw kul ga, nda Lewi borey ga, nda donkey ga, nda hugu mee lakkalkey ga, nda Irkoy hugoo woo tamey nda nga goykey ga.

25 De mo ni, Ezra, ka sawa nda Irkoy lakkaloo kañ goo ma ne, ma alkaaliyan nda ciitikawayan gorandi kañ ga ciiti Efrat isaa waynakanjay here kaboo jamaa kul se, maanaa borey kul kañ ga ni Koyoo ašariyaa bay. M'i bayrandi borey se kañ s'i bay.

26 Borey kul kañ mana ni Koyoo ašariyaa nda kokoyoo ašariyaa dii nda fondaan, boraan ga zukandi ka buu, wala i m'a gaaray, wala i ma alhaku dañ a ga, wala i m'a danj kasu.»

Ezra na albarka dan Irkoy se

27 Ezra nee: «Albarka ma bara Abadantaa, ir baabey Koyoo se kañ danj kokoyoo binoo ra a ma beeray beeroo woo dañ Abadantaa hugoo ga kañ goo Žerizalem.

28 A n'ay noo alhormo kokoyoo, nda nga hoyraykey, nda nga bonkoyney do. Abadantaa, ay Koyoo albarkaa kaŋ goo ay ga n'ay noo gaabi, ay na bonkoyniyan marga Izirayel ra hala i ma koy ay bande.»

8

Ezra hangasiney

1 Hugu bonjey kaŋ kaa ka hun agay, Ezra bande Babiloŋ kokoyoo Artaserses laamaa waatoo ra maapney ne ka sawa nda ngi assiley:

2 Pinehas hayroo ra, Geršom. Itamar hayroo ra, Daniyel. Dawda hayroo ra, Hatuš,

3 Šekaniya hayroo no. Paroš hayroo ra, Zakariya, aru boro zangu nda woyguu (150) goo a bande kaŋ hantumandi.

4 Pahat-Mowab hayroo ra, Zeraya iz'aroo Elyohenay, aru boro zangu hinka (200) goo a bande.

5 Zattu hayroo ra, Yahaziyel iz'aroo Šekaniya, aru boro zangu hinza (300) goo a bande.

6 Adin hayroo ra, Yonatan iz'aroo Ebed, aru boro woyguu (50) goo a bande.

7 Elam hayroo ra, Ataliya iz'aroo Ezayi, aru boro woyye (70) goo a bande.

8 Šefatiya hayroo ra, Minkaylu iz'aroo Zebadiya, aru boro woyyaaha (80) goo a bande.

9 Žowab hayroo ra, Yehiyel iz'aroo Abdiyas, aru boro zangu hinka nda iwoy cindi yaaha (218) goo a bande.

10 Bani hayroo ra, Yosifya iz'aroo Šelomit, aru boro zangu nda woydu (160) goo a bande.

¹¹ Bebay hayroo ra, Bebay iz'aroo Zakariya, aru boro waranka cindi yaaha (28) goo a bande.

¹² Azgad hayroo ra, Hakataŋ iz'aroo Yohanan, aru boro zangu nda iwoy (110) goo a bande.

¹³ Adonikam hayroo ra, boro kokorantey ti Elifelet, nda Yehiyel, nda Šemaya, aru boro woydu (60) goo i bande.

¹⁴ Bigway hayroo ra, Utay nda Zakur, aru boro woyye (70) goo i bande.

Žerizalem naarumaa sooluyanoo

¹⁵ Ay n'i marga isaa jere kaŋ ga dandi ka koy Ahawa isaa here, ir goro no din jirbi hinza, ay na jamaa nda sargari juwalkey guna, ya na dii i ra Lewi boro kul.

¹⁶ Ay dan̄ ka ciya boŋkoynē se kaŋ ti Eliyezer, nda Ariyel, nda Šemaya, nda Elnataŋ, nda Yarib, nda Elnataŋ, nda Nataŋ, nda Zakariya, nda Mešulam, nda cawandikey Yoyerib nda Elnataŋ.

¹⁷ Ay n'i noo yaamar haya kaŋ ti Iddo here kaŋ ga tee boŋkoyni Kasifiya koyraa se, ay na šenney daŋ mijney ra kaŋ i ga hima k'i har Iddo nda nga armey, Irkoy hugoo goykey se kaŋ goo Kasifiya, hala i ma kate ir se goykawayan ir Koyoo hugoo se.

¹⁸ De mo kaŋ ir Koyoo albarkaa goo ir ga, i kate ir se aru lakkalkoyni kaŋ ti Lewi boro, Mahili hayroo ra, Izirayel boro, maajnoo ti Šerebiya, nga, nda nga izey, nda nga armey, ngi hinnaa ti boro woy cindi yaaha (18).

¹⁹ Hašabiya nda Ezayi kaŋyaŋ goo Merari hayroo ra, nga, nda nga armey, nda nga izey hinnaa ti boro waranka (20).

20 I kate mo Irkoy hugoo goykaw boro zangu hinka nda waranka (220), borey kañ Dawda nda nga goykaw jineborey n'i dañ i ma Lewi borey gaa ngi goyey ra hayrey no. I kul maañey nka hantumandi.

21 No din, Ahawa isaa mijoo ga, ay kayandi ir ma meehaw k'ir boñ yeeti ganda ir Koyoo jine, hala ir m'a ñaaray a m'ir, nda ir hugoo borey kul, nda ir kabehayey kul faaba ir ma naaru bila ifutu.

22 A tee ya ne haawi ya wiri kokoyoo ga, a m'ir noo soojeyañ nda bari kaarukawayañ kañ g'ir faaba fondaÑ ra ir iberey ra, zama ir nka nee kokoyoo se: «Ir Koyoo albarkaa goo boro kul ga kañ g'a ceeci, amma nga gaaboo nda nga futuroo goo boro kul ga kañ n'a fur.»

23 Woo maaganda se ir meehaw k'ir Koyoo ceeci hayaa woo ra, a n'ir ñaarayroo taa.

24 Ay na boro woy cindi hinka (12) zaa sargari juwalkey jineborey ra kañ ti: Šerebiya, nda Hašabiya, nda boro woy (10) ngi armey ra.

25 Nzorfu kaaraa, nda wuragoo, nda jinawey kañ kokoyoo, nda nga hoyraykey, nda nga gandaÑ bonkoynéy, nda Izirayel borey kul kañ goo no din n'i kaa k'i noo ir Koyoo hugoo se, ay n'i neeši k'i noo i se.

26 Ay na nzorfu ton waranka (20), nda nzorfu jinay ton hinza, nda wura ton hinza,

27 nda wura tuu waranka (20) kañ ga too wura tamma boñ zenber foo (1.000), nda alhan henna jinay hinka kañyañ alkadaroo ga too wura neeši k'i noo i se.

28 Ay nee i se: «War man'ti kala boroyan
kañ yeetandi jere ga Abadantaa se, jinawey wey
yeetandi jere ga a se, nzorfoo nda wuragoo woo
ti sargari kañ i n'a kaa nda ngi boñ Abadantaa,
war baabey Koyoo se.

29 War ma hawgay, war ma hayey wey lakkal
hala waati kañ ra war n'i neeši sargari juwalkey
jineboraa, nda Lewi borey, nda Izirayel borey
hugu boney jine Žerizalem, Abadantaa hugoo
galliyawey ra.»

30 Sargari juwalkey, nda Lewi borey na nzor-
foo, nda wuragoo, nda jinawey kañ neešandi zaa,
i kate ey Žerizalem, ir Koyoo hugoo ra.

Ezra nda nga hangasiney too Žerizalem

31 Ir hun Ahawa isaa do ka koy Žerizalem,
handu jinaa jirbi woy cindi hinkantoo (12to). Ir
Koyoo albarkaa goo ir ga, a n'ir hallasi iberoo
torrowey nda kumsawey ra fondaar ra.

32 Waatoo kañ ir too Žerizalem, ir na jirbi
hinza tee ir ga hunanzam no din.

33 Jirbi taacantoo ra, i na nzorfoo, nda wuragoo,
nda jinawey neeši ir Koyoo hugoo ra k'i
noo Uri iz'aroo Meremot se. Pinehas iz'aroo
Eleyazar goo a bande. Lewi borey, Yešuwa
iz'aroo Yozabad, nda Binuwi iz'aroo Nowadiya
goo i bande.

34 Hayaa kul kabandi ka neešandi, waatoo din
i na ngi tijaa hinnaa kul hantum.

35 Borey kañ kaa ka hun tamtaraa ra, wey
kañ i n'i dii ka koy na sargari kukuranteyan
kaa Izirayel Koyoo se, i man'ti kala yaaru kobsi

woy cindi hinka (12) Izirayel kul se, nda gaaru boŋ woyyagga cindi iddu (96), nda feeji-ize boŋ woyye cindi iyye (77), jindaaru boŋ woy cindi hinka (12) zunubu sargaroo se, i kul man'ti kala sargarī kukurante Abadantaa maajoo ga.

³⁶ I na kokoyoo yaamarey noo kokoyoo hinoo borey, nda Efrat isaa waynakaŋay here kaboo gofornerey se. Wey no ma jamaa nda Irkoy hugoo gaa.

9

Alyahuudu boobo na woy yaw hiji

¹ Hayey kaŋ tee banda ga, jamaa boŋkoynēy kaa ay do ka nee ya ne: «Izirayel jamaa, nda sargarī juwalkey, nda Lewi borey mana fay nda ganda tanawey jamawey nda ngi hayey kaŋ ti almuhal, i ga Kanaŋ borey, nda Heti borey, nda Ferezi borey, nda Žebus borey, nda Amoŋ borey, nda Mowab borey, nda Misira borey, nda Amor borey guna ka tee.

² I zaa ngi ize woyey ra k'i hiji, i na ngi iz'arey mo hiijandi i ra, i na jamaa henanantaa birji ganda tanawey jamawey ra. Boŋkoynēy nda alkaaley ti boro jina-jinawey kaŋ na laadir jaŋaa woo tee.»

³ Waatoo kaŋ ay maa woo, ay n'ay bankaaraa nda ay burmusoo kottu, ay n'ay boŋ hinbirey nda ay kaaboo hinbirey dogu k'i kaa, ay goro, ay alaabiiна.

⁴ Ay jeroo ga, borey kul marga kaŋ ga hunbur Izirayel Koyoo šennoo, borey kaŋ diyandi ka koy kaŋ ga willi laadir jaŋaa maaganda. Ay cindi ay

ga goro ganda nda alaabiiна hala dimmaa kan
ga almaaroo sargaroo ga hun.

Ezra na Irkoy nyaaray laadir janantey se

⁵ Almaaroo sargaroo hunyanoo ga, ay tun
nda ay binemaraa, agay nda ay darbaa nda ay
burmusu kottey, ay n'ay kanjey sonbu, ay n'ay
kabey šerre Abadantaa, ay Koyoo here.

⁶ Ay nee: «Ay haw, ay Koyoo, ay si hin k'ay
bonjoo jer ni, ay Koyoo here, ir laybey boobo hala
i bisa ir bonejy ga, ir tooñerey boobo ka too hala
beenaar ra.

⁷ Za ir baabey waati hala hō ir na laybu
beeriyaj tee, de mo ir zunubey maaganda se, ir,
nda ir kokoyey, nda ir sargari juwalkey, dañandi
gandawey kokoyey kabey ra, ir nondi buuyan,
nda tamtaray, nda kayriyan, nda haawi se, sanda
takaa kan nda a goo m'a tee hō.

⁸ Ka gar a mana gay kan ir Koyoo, Abadantaa
na alhormo tee ir se k'ir boroyañ kaa kabe ra, ka
doo tee ir se nga nongu henanantaa ra, ir Koyoo
n'ir moneý annuurandi, a n'ir noo ir ma hunsar
waati kayna ir tamtaraa ra.

⁹ Zama ir man'ti kala tamyañ, amma ir Koyoo
man'ir nañ ir tamtaraa ra. A n'ir noo alhormo
Pers kokoyey do, k'ir noo ir ma huna, hala ir m'ir
Koyoo hugoo kayandi, ir ma kayrey hanse, k'ir
noo ceteyañ Žuda nda Žerizalem.

¹⁰ Sohō ir Koyoo, macin no ir g'a har woo
banda ga? Ir na ni yaamarey nañ,

¹¹ wey kan n'n'i dañ ir se nda ni tamey kan ti
annabey ka nee: <Gandaa kan ra war ga huru k'a
mayray man'ti kala ganda žiibi kan gandawey

jamawey n'a žiibandi nda ngi almuahaley k'a too za boŋ faa ga hala boŋ faa ga.

¹² Adiši, war masi war ize woyey noo ngi iz'arey se, war masi ngi ize woyey zaa war iz'arey se. War masi huzun nda ngi alaafiyaa nda ngi gomnoo hala abada. Woo ra war ga duu gaabi, war ga gandaa haya henney ɳaa, war g'a naŋ sanda tubu war izey se hala abada.»

¹³ Haya kul kaŋ duu ir goy futawey nda ir toope beerey maaganda, ba kaŋ se ni, ir Koyoo man'ir zukandi ka sawa nda ir laybey, sohõ n'na boroyaŋ naŋ kaŋ mana buu.

¹⁴ Ir mma yee ka šintin ka ni yaamarey hoo, ka hiji ka marga nda jamawey wey nda ngi hayey kaŋ ti almuhal wala? N'si futu ir ga hala nongu kaŋ ra n'g'ir wii, hala nongu kaŋ ra ba boro foo si cindi wala?

¹⁵ Abadantaa, Izirayel Koyoo, n'ga šerre, zama ir man'ti kala boroyaŋ kaŋ cindi kaŋ mana buu, woo se takaa woo ga tee hõ. Ir ne, ne ra ni jine, ir nda ir laybey, ka gar ir si hima ka kay ni jine.»

10

Alyahuudey na woy yawey naŋ

¹ Waatoo kaŋ Ezra ga hẽe a ga nga boŋoo sinji Abadantaa hugoo tenje ka Irkoy ɳaaray, a ga nga zunubey har kaaray, Izirayel borey jama kaŋ ga hanse ka beeri, aru, nda woy, nda zanka kaa ka marga a jere, jamaa ga mundi beeriyaŋ doori.

² Yehiyel iz'aroo Šekaniya kaŋ si hun kala Elam hayroo ra nee Ezra se: «Ir, ir na laybu beeri tee ir Koyoo ga ka hiija woy yawyaŋ gandaa

jamawey ra. Amma woo kul, tammahā goo Izirayel se hala hō.

³ Sohō ir ma amaana dañ ir nda ir Koyoo game ka woyey wey kul nañ ngi nda ngi izey, ka sawa nda ay Koyoo yaamaroo, nda borey kañ ga jijiri ir Koyoo yaamaroo se. Ir ma goy ka sawa nda ašariyaa.

⁴ Tun ka kay, zama hayaa si jeesi kala ni ga. Ir goo ni bande. Bine tee, ma goy.»

⁵ Ezra tun ka kay, a na sargari juwalkey jineborey kañ ti Lewi borey, nda Izirayel kul žeendi kañ i ma hayaa tee kañ harandi, i žee.

⁶ Woo banda ga, Ezra hun Abadantaa hugoo tenje, a koy Elyāšib iz'aroo Yohanan̄ galliyaa ra. A cindi no din, a si haya ḥaa, a si haya han̄, zama a goo binemarayyan ra laadir jañawey kañ borey kañ diyandi ka koy kañ willi kate n'i tee maaganda.

⁷ I na feeyan dañ Žuda nda Žerizalem ra kañ borey kañ diyandi ka koy kañ willi kate ma marga Žerizalem.

⁸ I na har ka sawa nda boñkoyney nda boro beerey yaamaroo kañ boro kul kañ mana kaa ne nda jirbi hinza, boraajinawey kul ga diyandi, de mo a ga hun borey kañ diyandi ka koy kañ willi kate margaroo ra.

⁹ Jirbi hinza banda ga, Žuda nda Benžamen̄ arey kul marga Žerizalem. Woo mana teendi kala handu yaggantoo jirbi warankantoo (20to) ra. Jamaa kul ga goro Irkoy hugoo farroo ra, i ga jijiri hayaa woo maaganda, nda ncirnoo maaganda se.

¹⁰ Sargari juwalkaa Ezra tun nga boŋ ga, a nee i se: «War, war tooŋe ka hiija woy yawyan, de mo war tonton Izirayel tooŋewey ga.

¹¹ Sohō wa yadda war zunubey ga Abadantaa, war baabey Koyoo jine, war ma nga ibaayoo tee. Wa mooru gandaa jamawey nda woy yawey.»

¹² Margaroo kul na jinde jer ka zaabi ka nee: «A boori, ir ga hima ka hayaa tee kaŋ n'n'a har.»

¹³ Amma jamaa ga booboo, ncirji waati no, ir si hin ka cindi taraa ra, koyne mo man'ti zaari foo wala ihinka goy ti woo, zama ir boro booboo goo tooŋaa woo ra.

¹⁴ Ir boŋkoyney ma cindi ne ka kay margaroo maapoo ga, ir g'a wiri ni ga, borey kul kaŋ goo ir koyrawey ra kaŋyaŋ hiija woy yawyan ga kaa waatoo kaŋ kayandi ga, ngi, nda boro beerey, nda koyra kul ciitikey, hala waati kaŋ ra ir Koyoo futuroo hun ir ga hayaa woo here.

¹⁵ Asayel iz'arоо Yonataŋ nda Tikwa iz'arоо Yakziya hinne ka mana yadda šennoo woo ga. Mešulam nda Lewi boraא Šabtay tonton i ga.

¹⁶ Amma borey kaŋ diyandi ka koy kaŋ willi kate na hayaa tee kaŋ harandi. Sargari juwalkaa Ezra na hugu boŋey, hugu ka koy hugu, a na affoo kul cee nda maapoo k'i dan jere ga. Handu woyantoo (10to) jirbi jinaa i goro ka takaa guna.

¹⁷ Handu jinaa jirbi jinaa, arey kaŋ hiija woy yawyan, i na ngi takaa guna ka ben.

Arey kaŋ hiija woy yaw maaney

¹⁸ Sargari juwalkey hayrey ra, borey ne kaŋ hiija woy yawyan: Maseya, nda Eliyezer, nda

Yarib, nda Gedaliya ti Yosadak iz'aroo Yešuwa hayroo nda nga armey hayroo.

¹⁹ I na ngi jindey noo kaŋ ngi ga ngi wandey naŋ, ngi ga gaaru kaa toope sargari.

²⁰ Imer hayroo ra, Hanani, nda Zebadiya,

²¹ Harim hayroo ra, Maseya, nda Eliya, nda Šemaya, nda Yehiyel nda Oziyas,

²² Pašeher hayroo ra, Elyohenay, nda Maseya, nda Isimayel, nda Netaniyel, nda Yozabad, nda Eleyasa.

²³ Lewi borey ra, Yozabad, nda Šimeyi, nda Kelaya kaŋ se i ga nee mo Kelita, nda Petakiya, nda Žuda, nda Eliyezer.

²⁴ Donkey ra, Elyašib. Hugu mee lakkalkey ra, Šalum, nda Telem, nda Uri.

²⁵ Izirayel borey cindey ra, Paroš hayroo ra, Ramiya, nda Yiziya, nda Malkiya, nda Miyamin, nda Eleyazar, nda Malkiya, nda Benaya.

²⁶ Elam hayroo ra, Mataniya, nda Zakariya, nda Yehiyel, nda Abdi, nda Yeremot, nda Eliya.

²⁷ Zattu hayroo ra, Elyohenay, nda Elyašib, nda Mataniya, nda Yeremot, nda Zabad, nda Aziza.

²⁸ Bebay hayroo ra, Yohanaŋ, nda Hananiya, nda Zabay, nda Atlay.

²⁹ Bani hayroo ra, Mešulam, nda Maluk, nda Adaya, nda Yašub, nda Šewal, nda Yeremot.

³⁰ Pahat-Mowab hayroo ra, Adna, nda Kelal, nda Benaya, nda Maseya, nda Mataniya, nda Besalel, nda Binuwi, nda Manase.

³¹ Harim hayroo ra, Eliyezer, nda Yišiya, nda Malkiya, nda Šemaya, nda Simewonj,

³² nda Benžamenj, nda Maluk, nda Šemariya.

³³ Hašum hayroo ra, Matnay, nda Matata, nda Zabad, nda Elifelet, nda Yeremay, nda Manase, nda Šimeyi.

³⁴ Bani hayroo ra, Maaday, nda Amram, nda Uwel,

³⁵ nda Benaya, nda Bediya, nda Keluhi,

³⁶ nda Waniya, nda Meremot, nda Elyašib,

³⁷ nda Mataniya, nda Matnay, nda Yasay,

³⁸ nda Bani, nda Binuwi, nda Šimeyi,

³⁹ nda Šelemiya, nda Nataŋ, nda Adaya,

⁴⁰ nda Maknadebay, nda Šašay, nda Šaray,

⁴¹ nda Azarel, nda Šelemiya, nda Šemariya,

⁴² nda Šalum, nda Amariya, nda Isufi.

⁴³ Nebo hayroo ra, Yehiyel, nda Matitiya, nda Zabad, nda Zebina, nda Yaday, nda Žowel nda Benaya.

⁴⁴ Wey kul ti boroyaŋ kaŋ na woy yawyaŋ zaa, affooyaŋ i ra duu i ga izeyaŋ.

Songhai de Gao

Songhay, Koyraboro Senni: Songhai de Gao (Bible)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc. and BFP Velberter Mission

Language: Songhai de Gao

Contributor: BFP Velberter Mission

All rights reserved.

2025-07-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Jul 2025 from source files
dated 2 Jul 2025

593ebd0d-f3c5-5f89-8599-37209ac56328